

Titel

Tema:

Fag:

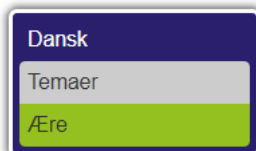
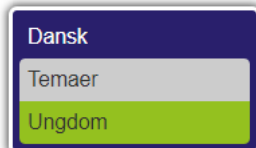
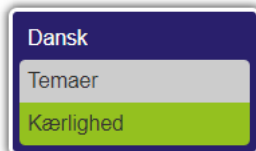
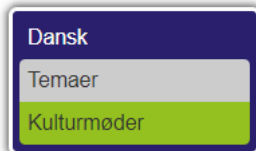
Målgruppe:

Haram

Ære, skyld og skam, religion, forelskelse, social kontrol, ungdomsliv, venskab

Dansk

8.-10. klasse

Data om læremidlet:

E-bog: Kristina Aamand, Gyldendal, 2016

Vejledningen giver et overblik over den røde tråd i det pædagogiske overlay, der knytter sig til e-bogen *HARAM*.

Det pædagogiske overlay kan bookes sammen med e-bogen og består af flere opgaver, refleksionsøvelser samt eksterne ressourcer, som eleverne tilgår gennem aktivering af markeringer i selve romanteksten.

Overlayet giver derfor mulighed for at arbejde meget tekstnært i fortolkningsfællesskabet.

Faglig relevans/kompetenceområder

Det pædagogiske overlay fokuserer på kompetenceområdet **Fortolkning** og inddrager alle fortolkningsprocessens fem faser: Oplevelse/indlevelse, undersøgelse, fortolkning, vurdering og perspektivering.

Det nye, eleverne skal lære, hører til henholdsvis indlevelsens-, undersøgelses- og perspektiveringsdelen og kan udtrykkes i følgende læringsmål:

- Eleven kan følge hovedpersonens udvikling i lyset af familiens krav, venindernes forventninger og forholdet til kæresten, Johannes
- Eleven kan give udtryk for, hvordan et fiktivt univers i romanform kan perspektiveres til virkelighedens verden

Overlayets konkrete udformning

Overlayet organiserer sig omkring litteraturarbejdets traditionelle faser:

Før du læser

Der er på titelbladet lagt markeringer ind i overlayet, der får læseren omkring:

- Forsidens elementer + bagsideteksten
- Titlen *HARAM*
- Romanens paratekst
 - a. Forlagets omtale:

<http://dansk litt.dk/2016/09/12/haram/>

- b. Anmeldelse på Bogbotten.dk:
<https://www.bogbotten.dk/boganmeldelse/haram/>
- c. Forfatter Kristina Aamand
<http://danskblitt.dk/2016/10/04/kristina-aamand-det-er-meget-ensomt-at-kaempe-med-skyld-og-skam/>
Se evt. også <https://forfatterweb.dk/aamand-kristina#anchor10531> (kræver adgang til www.forfatterweb.dk)
- d. Bogens indholdsfortegnelse (findes i den fysiske bog på s. 5 – er desuden kopieret nederst i denne pædagogiske vejledning)

Mens du læser

Overlayet består i selve læsefasen af to gennemgående opgaver:

Etablering og opdatering af en **handlingslinje**, der giver eleverne et godt overblik over romanens fiktive forløb. Eleverne skal bl.a. bruge handlingslinjen til at navigere hurtigt rundt i romanforløbet ved den opfølgende litteratursamtale. I forbindelse med dette arbejde, kan eleverne med fordel bruge papirbogens indholdsfortegnelse

Personkarakteristik og -relationer:

Eleverne skal skygge Anisa og følge hende i familien, blandt vennerne og hos Johannes

*Derudover findes der forskellige nedslag undervejs i romanteksten under overskriften **refleksion**.*

Efter du har læst

Som afslutning på arbejdet med romanen samles der op på læringsmålene. Denne opsamling findes på e-bogens sidste side og tager afsæt i en fælles litteratursamtale med fokus på flg.:

- Hvem er Anisa – hvordan har hun udviklet sig?
- Hvordan er Anisas liv i det sprængfarlige felt mellem to kulturer?
- Har Anisa ret i, at det, som er haram, forbudt og forkert også kan være det helt rigtige?
- Er der paralleller til Kristina Aamands eget liv?
- Hvad kan vi lære? Hvorfor?

Samtidig kan én af nedenstående dokumentarudsendelser vises for herigennem at perspektivere til dagens Danmark.

Ligeledes kan klassen sammen læse *Hosekræmmeren* af St. St. Blicher samt se den danske film *To verdener*. I så fald diskuterer klassen, hvad *Hosekræmmeren* og *To verdener* drejer sig om.

Efterfølgende perspektiveres *Haram* til hhv. novellen og spillefilmen.

I forbindelse med opsamlingen, kan eleverne løse en eller flere af disse opgaver enten individuelt eller to og to:

1. Lav en skriftlig anmeldelse af bogen
2. Anisa skriver i kapitel 18 et afskedsbrev til sin mor:

Kære mor, jeg er taget væk et stykke tid. I skal ikke være bekymrede. Jeg vil ikke giftes. Jeg vil ikke til lægen i morgen. Jeg vil ikke bringe mere skam over jeres ansigt. Det fortjener I ikke, efter alt det gode I har givet mig. Jeg ved, at I elsker mig, og at I gør det, som I gør, fordi I vil mig det bedste.

Jeg elsker jer.

Anisa

Hvad ville *du* have skrevet, hvis du var Anisa?

3. Skriv et debatindlæg til en trykt avis om *ære, skyld og skam*

Samlet oversigt over markeringsfarver i overlayet:

- **Gul:** "Før du læser" og "Efter du har læst"
- **Grå:** Handlingslinje
- **Lyseblå:** Personkarakteristik og -relationer
- **Rød:** Refleksionsspørgsmål

Samlet oversigt over eksterne ressourcer lagt ind i overlayet:

- Kristina ville redde sit ægteskab, Alt for damerne, 27/8 2015
<https://www.alt.dk/artikler/kristina-ville-redde-sit-agteskab---men-sa-modte-hun-sin-ungdomskareste->
- Anmeldelse på Bogbotten.dk, 12/9 2016:
<https://www.bogbotten.dk/boganmeldelse/haram/>
- Forlagets omtale, september 2016:
<http://dansk litt.dk/2016/09/12/haram/>
- Forfatter Kristina Aamand, oktober 2016:
<http://dansk litt.dk/2016/10/04/kristina-aamand-det-er-meget-ensomt-at-kaempe-med-skyld-og-skam/>

Supplerende materialer

Følgende er forslag til supplerende materialer, der kan lånes/streames på dit lokale CFU:

- *De forsvundne piger*, TV2, 2017
- Den sorte box: *Mysteriet om Ashraf - bag om æresdrabet på Sonay*, TV2, 2008
- *To verdener*, Nordisk film, 2008
- *Hosekræmmeren* af St. St. Blicher

Kapiteloversigt:

1. En pige er som en hvid væg
2. Urtekussen
3. Taget med bukserne nede
4. Sataniske svin
5. Spilletets regler
6. Helle i himlen
7. Vin, svin, drenge forbudt
8. Femme fatale
9. Søster
10. Engle og dæmoner
11. Game over
12. Monster
13. Undskyld, Allah
14. Død
15. Ny mødom?
16. Lille bitte penis
17. Dygtig dreng
18. Familien først?

Haram, indholdsfortegnelse, s. 5 i papirudgaven